

[Søren P. Larsen.]

lem Hr. Fr. Andersen (Holbæk A.) den 19. December 1928 — Sp. 2986 — gør op, at vi i Begyndelsen af Vinteren 1928—29 har en stor Arbejdsløshed. Det ærede Medlem nævner, at der er 53 000 ledige, og siger, at det er „et saa forfærdende Tal, og alligevel dækker det ikke det samlede Antal arbejdsløse“. Nu for Tiden faar vi jo ikke saadan at vide, hvor mange arbejdsløse der forefindes, for Ministeriet benytter jo den Taktik, at de vil bringe Overraskelser paa alle Omraader, og derfor gemmer de de ugentlige Tal og offentliggør i Stedet Tallene maanedsviis — jeg indrømmer, at de paa den Maade faar større Tal ud af det —, men jeg vil paastaa, at hvis vi ventede med denne Debat, til vi naaede den 19. December, saa vilde det vise sig, at Arbejdsløsheden er dobbelt saa stor, som den var den 19. December 1928, da man fra Socialdemokratiets Side stillede ikke saa faa Forslag.

Hvis jeg vilde give mig til at citere, hvad den højtærede Statsminister og „Social-Demokraten“ forud for Valget i 1929 udtalte, vilde jeg maaske komme i Konflikt med den højtærede Formand, og jeg skal da nøjes med at citere en enkelt Udtalelse, nemlig det Valgopraab, som Socialdemokratiet udsendte i 1929, hvor man i en tospaltet Overskrift forkyndte: „Socialdemokratiet er det eneste Parti, der kan løse Erhvervskrisen“. Jeg tror nok, at man fra Regeringens Side vil erkende, at det er et stærkt Udtryk, at man kan løse Erhvervskrisen. Hvis der havde staaet i dette Valgopraab: Vi vil *modarbejde* Erhvervskrisen — hvis der havde staaet: Man vil sætte sine Kræfter ind paa at skabe en bedre Ordning end den, der forefindes — saa kunde det endda være, men man gav fuldt Raaderum for al den Agitation, som der var Brug for paa dette Omraade, ved i Valgopraabet at anvende Udtrykket: Vi kan *løse* Erhvervskrisen. Den 11. April skrev den store „Social-Demokrat“ med Henblik paa Valget den 24. April: „Vort Program den 24. April er Arbejde og god Fortjeneste for Befolkningen“. Jeg forstaar det saaledes, at det, man nu fra Regeringens Side gennem den højtærede Statsministers Udtalelser har villet give Udtryk for, er, at nu skal Agitatorerne ude omkring til at vende om og ikke give de Løfter, man tidligere har givet.

Lad os se paa, hvordan Udviklingen har været i den Lovgivning, som den højtærede Regering har gennemført netop paa dette Omraade. Vi kender jo alle de Argumenter, der tidligere har været anvendt for at faa

skabt det, man kaldte Arbejde og god Fortjeneste for alle. Vi ved, at man havde en Række Smaaforslag, som man knyttede store Forventninger til. Ikke mindst den tidligere Socialministers Tro til disse Forslag var jo saa køn, og tiltalende, at jeg godt forstaar, at han maatte forlade Socialministeriet, da Skuffelserne efterhaanden indløb. Og Skuffelserne er jo blevet større, efterhaanden som Tiden er gaaet. En Lov som den, der blev vedtaget i Fjor om Forbud mod Overarbejde, har de Herrer jo ikke haft saa meget Udbytte og Glæde af endnu. Det samme gælder Loven om Merbeskæftigelse, som ogsaa er teoretisk smuk, men som næppe faar nævneværdig praktisk Betydning. Ungdomsarbejdsloshedsloven hører ogsaa til de Skibe, som er forulykket. Og dertil kommer, at de Forventninger, man stillede til de 30 Mill. Kr. til Arbejders Igangsættelse for langvarigt arbejdsløse og for unge ledige, heller ikke er blevet opfyldt. Ja, man har i Virkeligheden udtømt hele sit Program paa disse Omraader.

Nej, i 1928—29 var Stemningen inden for Socialdemokratiet helt anderledes. Saa sent som i Marts 1929 kunde den daværende Formand for De samvirkende Fagforbund, afdøde Vilhelm Nygaard, stille en Forespørgsel til Regeringen: Hvad agter Regeringen at gøre over for den Arbejdsløshed, der forefindes? Vi har ogsaa i Dag Formanden for De samvirkende Fagforbund siddende i Folketinget, men i Dag kommer der ingen Forespørgsel fra Formanden for De samvirkende Fagforbund om, hvad Regeringen agter at gøre paa dette eller paa andre Omraader vedrørende Beskæftigelsen. Nej, de Herrer bød sig godt til og bød sig frivilligt til, da de i 1928—29 gennem deres Agitation lagde an paa at erobre en fremskudt Stilling i Befolkningen, og jeg tror, der er mange, der i Dag kan se, hvorledes det staar til med Resultaterne af den Politik, som har været ført i disse Aar.

Sommeren igennem har vi jo ellers fra Socialdemokratiets Talere hørt en Forherligelse af Planøkonomien, og man havde til at begynde med under denne Regering paa Fornemmelsen, at Ministeriet vilde lede Udviklingen ind i en bestemt Bane. Men ser man paa Resultaterne i de senere Aar, vil jeg paastaa, at det er ikke Ministeriet, der leder Udviklingen, men det er Udviklingen, der behersker Ministeriet, og man er ikke klar over, hvor det hele drejer hen. Efter den Planøkonomi, som vi har oplevet her i Landet de senere Aar, har vi Lov til at sige, at Planøkonomiens Resultater har givet sig til Kende gennem en stigende